

Mfv.I.10.644/2013/9.

A Kúria a dr. Bízik Zsófia pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Nemes Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen munkavállalói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 17.M.1813/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.638.869/2012/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 55.Mf.638.869/2012/3. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja, egyebekben nem érinti.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket és a felülvizsgálati eljárásban teljes mértékben peresztes felperes pártfogó ügyvédjének díját az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes a módosított keresetében az általa közölt munkavállalói rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítását és ennek jogkövetkezményei alkalmazását, illetve az alperes táppénz után járó késedelmi kamat megfizetésére kötelezését kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 17.M.1813/2012/4. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperes javára perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díját a peresztes felperes, míg az eljárási illetéket az állam viseli.

A munkaügyi bíróság a Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.001/2012/4. számú, a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság 2.M.413/2010/23. számú ítéletét hatályon kívül helyező, és e munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító végzése alapján a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság által 1.M.148/2012/2. számú áttételt elrendelő végzéssel indult eljárásban megállapította, hogy a felperes 2009. február 20-án kötött munkaszerződést az alperessel 2009. március 1-jétől határozatlan időtartamra ügyintéző-webszerkesztő munkakörben fennálló távmunka végzésére. A munkaszerződés 6. pontjában rögzítették a felek, hogy a kapcsolattartás módja munkaidőben MSN (internet alapú, azonnali üzenetküldő szolgáltatás) e-mail, illetve telefon.

Az alperes 2010. május 25-én délelőtt MSN útján közölte a felperessel a rendkívüli felmondását akként, hogy az írásba foglalt és cégszerű aláírással ellátott felmondási okiratot beszkenne, és JPG formátumban elküldte a felperes MSN postafiókjába. Ezt követően a munkáltatói jogkör gyakorlója SMS-ben felkérte a felperest az MSN program használatára. A felperes az MSN programba belépett, majd MSN útján írásban nyilatkozott az alperesnek, hogy a JPG formátumban megküldött felmondást fogadta, azt meg tudta nyitni

és el tudta olvasni. Az ezután MSN útján folytatott beszélgetés során a felperes a rendkívüli felmondást elfogadta, csak a szabadságok kifizetését kérte az alperestől.

A felperes a 2010. május 25-én közölt munkáltatói rendkívüli felmondást azonban nem tekintette szabályosnak, mert álláspontja szerint elektronikus aláírás nélkül és interneten keresztül a munkaviszponnyal kapcsolatos hivatalos iratot kézbesíteni nem lehet. Ezért még ugyanezen a napon, 2012. május 25-én a munkaviszonyát ő maga rendkívüli felmondással megszüntette, amelyben többek között arra hivatkozott, hogy a munkáltató nem fizette ki részére a 2009. április 27-étől 2009. május 15-éig tartó betegszabadságra járó távolléti díjat. A táppénz folyósítását több ízben késleltette, és az ahhoz szükséges jövedelemigazolást késve küldte meg az Egészségbiztosítási Pénztárhoz.

Az alperes 2010. május 27-én vette kézhez a munkavállalói rendkívüli felmondást. Az ezt követő napon, 2010. május 28-án kézbesítették a felperes részére postai úton az alperes munkáltatói rendkívüli felmondását.

A munkaügyi bíróság az 1992. évi XXII. tv. (régi Mt.) 6. § (1) és (2) bekezdés, 87. § (2) bekezdés, az 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 218. § (1) bekezdés, és az 1960. évi 11. tvr. (Ptké.) 38. § (2) bekezdés alapján megalapozatlannak ítélte a felperes keresetét figyelemmel a bírói gyakorlatra is.

Rögzítette, hogy a perben nem volt vitatott, hogy a postai úton megküldött és az MSN útján továbbított munkáltatói rendkívüli felmondások azonosak. Ez alapján a bíróság megállapította, hogy a munkáltató 2010. május 25-én a munkaviszonyt rendkívüli felmondással megszüntette. A munkáltatói rendkívüli felmondás szabályszerű írásba foglalása az MSN-en keresztül történő továbbítást megelőzően megtörtént. A rendkívüli felmondást tartalmazó okiratot az alperes szkennelés útján digitalizálta. A digitalizálási eljárás során a szkennel olvasófeje sorról sorra beolvasta a papíron lévő információt, és annak tartalomhű digitális változatát hozta létre, amelyet az alperes JPG (kép) formátumban továbbított a felperesnek. Az ítélezési gyakorlat alapján - a távirathoz és a géptáviróhoz való hasonlósága folytán - írásba foglaltnak kell tekinteni az MSN útján JPG formátumban megküldött jognyilatkozatot is.

Az Mt. 6. § (4) bekezdés nem ír elő olyan követelményt, amely szerint a rendkívüli felmondást csak személyesen vagy postai úton lehetne kézbesíteni, és nem zár ki más közlési módot. A felperes a rendkívüli felmondást elolvasta, annak tartalmát megértette. Az írásba foglalt munkáltatói rendkívüli felmondást 2010. május 25-én tehát közölték a felperessel. Az tehát a munkaviszonyt az abban foglalt 2010. május 25-ei dátummal megszüntette.

A munkaügyi bíróság a közlés megfélelőségének vizsgálatánál figyelemmel volt a perbeli eset sajátos körülményeire, így különösen arra, hogy a felperest távmunkában foglalkoztatták, és a munkavégzésének helye az alperes b. székhelyétől eltérő városban,

S.-ben volt. Értékelte továbbá a munkaszerződést, valamint azt a felperes által nem vitatott tényt, hogy többször volt arra példa a rendkívüli felmondást megelőzően, hogy az írásban, postai úton közölt küldeményeket nem vette át.

A munkaviszony munkáltatói rendkívüli felmondással történő megszüntetése miatt az alperessel 2010. május 27-én közölt munkavállalói rendkívüli felmondásnak jogi jelentősége nem volt, annak jogszerűsége vizsgálatára, jogkövetkezményei alkalmazására nem volt lehetőség.

A táppénz után érvényesítendő késedelmi kamatigényt bizonyítottság hiányában utasította el.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 55.Mf.638.869/2012/3. számú ítéletével a pártfogó ügyvéd díjáról meghozott döntés kivételével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A pártfogó ügyvéd díjára vonatkozó ítéleti rendelkezés helyett megállapította, hogy a felperes 100 %-ban pervesztes lett, és a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli és kötelezte a felperest az alperes javára másodfokú perköltség megfizetésére.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a pártfogó ügyvéd díjára vonatkozó döntés kivételével a Pp. 254. § (3) bekezdés értelmében figyelemmel a 253. § (2) bekezdésében foglaltakra, annak helyes indokai alapján hagyta helyben.

Kiemelte, hogy az Mt. 96. § (2) bekezdésben foglaltak megsértése nem eredményezi a bírói gyakorlat szerint a rendkívüli felmondás jogellenességét.

A pártfogó ügyvéd díjára vonatkozó rendelkezés megváltoztatására a 2003. évi LXXX. törvény alapján került sor.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével elsődlegesen az alperes 2 havi átlagkereset, valamint 15 nap felmentési időre járó átlagkereset, és ezek késedelmi kamatai, továbbá a perköltség megfizetésére kötelezését, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Hivatkozása szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékokat helytelenül mérlegelték, a tényállást tévesen állapították meg, indokolásuk jogszabály- és iratellenes. A jogerős ítélet sérti az Mt. 87. § (2) bekezdését, a Ptké. 38. § (2) bekezdését, a 2001. évi XXXV. tv. 4. § (1) bekezdését.

Hivatkozott arra, hogy a munkaszerződést a felek úgy hozták létre, hogy mindkét fél kézzel ellátta aláírásával az iratot, a munkáltató bélyegzővel igazolta az érvényességet, és postai úton adták egymásnak az írott szerződést. Ennek megfelelően a rendkívüli felmondást személyesen vagy postai úton kellett volna kézbesíteni a felperes részére. Az MSN program útján közölt csak szóbeli közlésnek minősül, amely alakilag hibás, ezért jogellenes. A munkaviszony jogellenesen került megszüntetésre 2010. május 25-én a munkáltató részéről, a munkavállaló általi ezt követő felmondásnak

már nincs jogi jelentősége, de az utóbb postán közölt, egyébként alakilag szabályos felmondásnak sincs.

Az Mt. 87. § (2) bekezdés alapján megkívánt írásbeli formának a Ptké. 38. § (2) bekezdés alapján nem felel meg az e-mail az MSN program, és egyéb chatelő program útján tett nyilatkozat. A papír alapú levélváltás lényege az, hogy az irat maradandó, és utólagosan nem változtatható. A Ptké. 38. § (2) bekezdésben foglaltak szerint írásbeli alakban létrejött szerződésnek minősül a külön törvényben meghatározott maradandó eszközzel tett nyilatkozatváltás - így különösen a fokozott biztonságú, elektronikus aláírással aláírt okirat - útján létrejött megegyezés. Jelen ügyben nincs ilyen nyilatkozat. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság által nem említett, 2001. évi XXXV. tv. 4. § (1) bekezdésben szereplő elektronikus aláírás hiányában az MSN programon keresztül továbbított JPG formátumú számítógépes irat nem minősül elektronikus dokumentumnak. A JPG formátumú irat szabad átírható, formázható, továbbá a feladója és a címzettje sem a felperes, illetve az alperes, hanem fantáziánéven megjelölt felhasználók, vagyis nem bizonyított a feladó és a címzett személye, illetve az sem, hogy ténylegesen ki ült a számítógép előtt amikor az üzenetváltás megtörtént. Átvételi elismervény a felmondás kézbesítéséről nincsen. Az iratokhoz becsatolt chatelési részlet is manipulálható.

Ezen chateléses üzenetváltásból az tűnik ki, hogy a felperes elektronikusan letöltött két, F1 és F2 elnevezésű fájlt. Az erre adott felperesi válaszból (miszerint a munkáltatónak jogában áll felmondani) nem következik, hogy elismerte volna a felmondás jogosságát. Ekkor egyébként még úgy vélte, hogy az irat csak egy felmondástervezet.

A munkáltató nem biztosította az Mt. 96. § (2) bekezdés alapján járó védekezés lehetőségét sem, ez is megalapozza a munkáltató rendkívüli felmondás jogellenességét.

Nem értékelhető önmagában az a körülmény sem, hogy a felperest távmunkában foglalkoztatták, mert a munkaszerződést is papíralapon írták alá. A papíralakot a munkáltató is fontosnak tartotta, hiszen postai úton utólag kézbesítette a rendkívüli felmondást. Ezen ráutaló magatartással elismerte, hogy nem tartja érvényesnek az e-mail útján továbbított üzenetet.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság előtt jegyzőkönyvben a keresetét módosította, és a saját munkavállalói rendkívüli felmondása jogszerűségének megállapítását, és ennek jogkövetkezményei alkalmazását kérte. Az áttételt követően a Fővárosi Munkaügyi Bíróság előtt a jegyzőkönyvben e keresetét tartotta fenn annak megállapítását kérve, hogy a felperes rendkívüli felmondása jogszerű.

A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a

megelőző eljárás tárgya - amelyre vonatkozóan a fél az első- és a másodfokú eljárás során nem utalt - nem lehet hivatkozni a Pp. 274. § (1) bekezdés, 275. § (1) bekezdés alapján (EBH.2002.653.). A felperes ezért alappal a megelőző eljárásban tett perbeli nyilatkozatait nem változtathatta meg, és új körülményként nem hivatkozhatott arra, hogy a munkaviszonya a munkáltató - jogellenes - rendkívüli felmondásával szűnt meg, ezért nincs jelentősége az általa közölt munkavállalói rendkívüli felmondásnak.

Az áttételt követően eljáró bíróságok jogszerűen, a Pp. 215. § és 253. § (3) bekezdés alapján a felperes keresetét és fellebbezését elbírálván csak azt vizsgálhatták, hogy a felperes által közölt munkavállalói rendkívüli felmondás jogszerű volt-e.

E körben az eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy a munkáltatói rendkívüli felmondás közlése a felperes részére a munkavállalói rendkívüli felmondás munkáltatóval történő közlését megelőzően megtörtént. A felperes a perben nem vitatta - ennek ellenkezőjét a felülvizsgálati kérelemben sem állította -, hogy 2010. május 25-én az MSN útján JPG formátumban F1 és F2 elnevezésű fájlban megküldött rendkívüli felmondást elolvasta, amelyet igazol az is, hogy MSN útján, elolvasást követően arra érdemben a munkáltató felé reagált.

A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az MSN-ben megküldött rendkívüli felmondás csak tervezetnek minősül, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg ítéletében, hogy a JPG formátumban megküldött fájl tartalmában, formai megjelenésében azonos volt a papíralapon postán elküldött rendkívüli felmondással.

A jognyilatkozatok a közléssel hatályosulnak. A felperes által nem vitatottan az MSN útján megküldött rendkívüli felmondást megnyitotta, tartalmát megismerte, ezáltal az a részére közzétette vált. A munkáltató azonnali hatályú munkaviszonyt megszüntető intézkedése tehát ekkor hatályosult. Az Mt. 6. § (4) bekezdése az írásba foglalt jognyilatkozat közlésére, azaz hatályosulására vonatkozik, de nem tartalmaz előírást a nem írásba foglalt jognyilatkozatok közlésére. Ezért az első- és a másodfokú bíróság a közlés körülményeinél helytállóan értékelte a munkaszerződés 6. pontját a felek kapcsolattartásának módjára vonatkozóan, továbbá a felperes perbeli előadásait is.

Erre irányuló kereseti kérelem hiányában az eljáró bíróságok nem vizsgálhatták a 2010. május 25-én közölt munkáltatói rendkívüli felmondás jogszerűségét (alaki előírásoknak megfeleltetését), és az azt megelőző eljárást, [Mt. 96. § (2) bekezdés] csak azt értékelhették, hogy a felperes munkavállalói rendkívüli felmondása közlését (2010. május 27.) megelőzően a munkáltató részéről volt egy hatályos, a munkaviszonyt 2010. május 25-ével megszüntető rendkívüli felmondás. Következésképp a munkavállaló rendkívüli felmondása joghatás kiváltására, azaz a munkaviszony általa 2010. május 27-ével történő megszüntetésére nem volt alkalmas, mivel az 2010. május 25-ével már megszűnt.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §

(3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes pártfogó ügyvédjének díját a Pp. 87. § (2) bekezdésre tekintettel az állam viseli.

A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2014. július 16.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelével:Nné tisztviselő